

فصلنامه علمی رهیافت‌های نوین در مطالعات اسلامی

License Number: ۸۵۶۲۵ Article Cod: ۳۴۰۷۸۷۸۷۰۷۱ ISSN-P: ۲۶۷۶-۶۴۴۲

بررسی و شناخت ویژگی‌های مسجد از منظر آیات و روایات اسلامی

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۰۱/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۰/۰۴/۱۸)

راضیه میرزا^{ای}

چکیده

نام مسجد یادآور بندگی در برابر پروردگار متعال است. مسجد، جایگاه سجده است و سجده اوج عبادت و بندگی انسان برای خدا: السُّجُودُ مُتَّهِيُّ الْعِبَادَةِ مِنْ بَنِي آدَمَ . مسجد نمونه اسلام عهده دار نقشهای مهمی در عرصه های عبادی، تربیتی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و نظامی است. اسلام به عنوان کاملترین دین و با نظام جهان شمولی که دارد اساس الگو سازی را در بخش های مختلف ارائه کرده است که مهمترین و جامع ترین الگو را در فرهنگ سازی مسجد قرار داده است. یکی از نقش های اصلی و محوری مسجد آن است که زمینه را برای عبادت خالصانه و پر جمعیت فراهم کند تا مؤمنان در آنجا با پرداختن به نماز و دعا، با خداوند متعال به معنای واقعی کلمه انس بگیرند. هر اندازه مسجد در ایفای این نقش حیاتی موفق و قوی عمل کند، به مسجدی که قرآن و سنت آن را ترسیم نموده، یعنی «مسجد نمونه» نزدیکتر است. ائمه معصومین (علیهم السلام) در سخنان خویش مسجد را آشیانه و پناهگاه مؤمن بر شمرده اند که انسان در آن جا از اضطراب فاصله گرفته و به آرامش دست می یابد امام صادق (ع) به مسلمانان سفارش می کردند که به هنگام مواجهه با مشکلات دنیوی، به نماز و مسجد پناه ببرند. در اهمیت مسجد همین بس که خداوند می فرماید من کرهی زمین را که خلق کردم، ابتدا مسجد الحرام را برای عبادت قرار دادم. «إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَذِي يَكْتُبُ مُبَارَّكًا وَ هُدًى لِّلْعَالَمِينَ» (آل عمران، ۹۶) پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در بد و ورود به مدینه اولین کاری که انجام دادند، ساختن مسجد بود. در قبا مسجد ساختند، بعد از ورود به مدینه هم مسجد ساختند.

کلید واژگان: اسلام، مسجد، امام جماعت، جوانان، نیروی جذب مسجد، ساختار مساجد